

FRÅGOR OCH SVAR FRÅN FALUN OM KÄRNVAPENFÖRBUDET

KATEGORIER FN:S KÄRNVAPENFÖRBUD

Kampanjgruppen Dalarna/Västmanland för att Sverige skriver på FN:s kärnvapenförbud (där Falu FN-förening ingår) samlade riksdagspartierna i Falun på Hiroshimadagen 2018 och bad partiernas lokala representanter skriftligen besvara följande frågor:

1. **Vill ert parti verka för en kärnvapenfri värld?**
2. **Tycker det parti att Sverige ska skriva på (ratificera) FN-konventionen angående kärnvapenförbud? Motivera ditt svar.**
3. **Stöder du ditt partis linje angående ratificering av FN:s kärnvapenförbud?**
4. **Vilka samarbetsformer förespråkar ditt parti för konflikthantering på den globala arenan? Motivera ditt svar.**

Här följer deras svar, i alfabetisk ordning:

Centerpartiet: Göte Persson

1. Sverige ska vara pådrivande för att reducera kärnvapenhotet och medverka till en balanserad nedrustning. Centerpartiet vill stärka de avtal och samarbeten som finns.
2. Centerpartiet vill se en kärnvapenfri värld. Men det är bara möjligt när de länder som har kärnvapen, inklusive Ryssland och Nordkorea, är med på att göra sig av sina kärnvapen. Och kunskapen om hur man framställer kärnvapen. Den som kräver av USA, Frankrike och Storbritannien att göra sig av med sina kärnvapen så länge Nordkorea och Ryssland har kärnvapen, talar inte för Sveriges säkerhetsintressen. Man ska komma ihåg att det är Ryssland och inte USA, Frankrike eller Storbritannien som har robotar med kärnvapenförmåga i Kaliningrad, en armlängds avstånd från Sverige. Ett globalt kärnvapenförbud kan tyckas lovt, sett hur omvärlden ser ut. Det förbud som FN röstat för kommer dock inte att leda till en kärnvapenfri värld, eftersom kärnvapenländerna inte vill vara med. Även om Sverige skulle skriva under ett sådant avtal leder det inte till en kärnvapenfri värld. Däremot leder det till att vi blir isolerade bland våra grannar och allierade i Norden och Europa som inte skrivit under avtalet. I försvars- och säkerhetspolitiken är vi beroende av samarbeten med andra. Det är samarbeten som riskeras om Sverige ensamt skriver under avtalet. De få länder i Europa som har skrivit under avtalet delar heller inte Sveriges säkerhetspolitiska utsatta läge. FN-förbudet mot kärnvapen är plakatpolitik, och det är det sista vi behöver.
3. Ja!
4. Vi kommer att fortsätta arbeta för det globala icke-spridningsavtalet, NPT. Det handlar om att kärnvapenländer förbinder sig att inte sprida kärnvapentechnik till andra länder. Och länder som inte har kärnvapen lovar genom avtalet att själva inte utveckla sådana vapen. Dessutom går avtalet långsiktigt ut på att minska – och på sikt – avskaffa kärnvapen. Nästa gång NPT-avtalet ses över vill vi gärna att nya krav tillkommer för att höja trösklarna för användning av kärnvapen. Vi tycker det är viktigt att både Sverige och EU står upp för det kärnteknikavtal som Iran har gått med på. Avtalet går i korthet ut på att Iran inte skaffar kärnvapen, vilket vi tycker är bra eftersom vi inte vill att kärnvapenländerna ska bli fler. Sverige ska vara en tydlig röst i nedrustningsarbetet. Det finns några få nedrustningsavtal – och förtroendeskapande nedrustningssamarbeten – som fortfarande fungerar. Vi ska inte göra något som riskerar dessa. Snarare måste det arbetet stärkas. Vi vill arbeta för att provstoppsavtalet nu träder i kraft.

Kristdemokraterna: Katarina Gustavsson

1. Ja, KD stöder en verifierbar internationell militär nedrustning baserad på öppenhet/transparens.
2. KD är ifrågasättande och tycker därför att det är bra regeringen via försvarsdepartementet skall ta fram en mer fördjupad analys innan ett svenskt beslut fattas om att underteckna eller ej. Sverige måste ta intryck av att så många västliga demokratier i Nordatlantpakten menar att FN-initiativet i praktiken gynnar diktaturer, dvs kan spä på krigsriskerna genom att underlätta för aggressiva stater att agera militärt mot grannar.
3. Definitivt.
4. Förhandlingar baserade på internationell rätt och där västliga demokratier inte befinner sig i ett militärt underläge.

Liberalerna: Svante Parsjö Tegnér

1. Ja Liberalerna vill verka för en kärnvapenfri värld.
2. Liberalerna vill inte att Sverige ska skriva på FN-konventionen om kärnvapenförbud då vi anser att det blir ett slag i luften. Nästan ingen tror att kärnvapenmakterna kommer att ansluta sig och att konventionen skulle leda till färre kärnvapen. Sverige har redan 1968 skrivit på icke-spridningsavtalet (NPT) 1968 om att inte skaffa oss några kärnvapen och det har 189 andra länder också gjort. Konventionen omöjliggör det samarbete som nu finns mellan Sverige och Nato vad gäller försvarsövningar då den innebär att Sverige alltid ska fråga Nato om deras beväpning. Eftersom Nato vare sig bekräftar eller dementerar frågor om sin beväpning kan övningar som "Aurora" på Gotland 2017 inte genomföras. Det skulle försämra Sveriges säkerhet. Sverige röstade ja i FN men sedan har regeringen fått kalla fötter och utreder frågan. Sveriges riksdag har inte ratificerat konventionen.
3. Ja det gör jag.
4. Liberalerna tror på internationellt samarbete genom FN, EU, WTO med flera organisationer. Vi tror att frihandel skapar kontakter och motverkar risken för krig. Vi tror att ju fler länder som blir demokratiska desto mindre risk för krig då 2 demokratier hitintills inte startat krig mot varandra. Tyvärr behövs ett försvar då det finns säkerhetspolitiska hot. Det kan liknas vid en försäkring som vi hoppas att vi inte direkt får nytta av.

Miljöpartiet: Jan Lindholm

1. Ja
2. Ja, anser det skulle se märkligt ut om Sverige inte fullföljer det arbete man utfört i FN.
3. Ja
4. Kan nog bero på konfliktens art. Margot Wallströms nya metod "svenska fikat" kan kanske fungera som en symbol för vikten av samtal. Maktprat vid förhandlingar brukar inte ge långsiktig fred. Samtal, utbildning, utvecklingshjälp, kulturellt utbyte och annan samverkan skapar förutsättningar för förhandlingar med ökad förståelse mellan parterna. Ibland är det bra att sådant sker på FN-basis men ofta kan grupper av enskilda länder, som exempelvis de nordiska, vara en lika bra plattform för att hantera förhandlingar. Ibland gör enskilda länder det bäst som exempelvis Norge.

Moderaterna: Veronica Zetterberg

1. Idag finns hälften av världens kärnvapenstridspetsar i Ryssland. I vårt närområde (Kaliningrad) finns alltså laddningar som kan riktas mot oss och som är till för att brukas i Östersjön, så ser vår verklighet ut idag. Vi moderater är emot all typ av kärnvapen men en nedrustning måste ske på ett sätt som inte hotar vår framtid. Kärnvapen är naturligtvis ett grundläggande hot mot hela vår globala existens och inte bara mot vårt fina land. Kärnvapenedrustningen är oerhört viktig och det är frustrerande att det går så sakta, men går det fortare om vi skriver under FN-konventionen mot kärnvapen? Blir världen av med alla hot och alla kärnvapen? Nej, som det ser ut idag är chanserna att ett avtal påverkar mycket liten. Om västmakterna ensidigt avvecklar sina vapen medan Nordkorea, Ryssland och Kina behåller sina, hur skulle världen då komma att se ut? Då avtalet inte innehåller något krav på ömsesidig nedrustning bör

- dagens kärnvapenländer gå före och minska sina egna kärnvapenarsenaler för att med trovärdighet kunna driva icke-spridningsfrågorna. De taktiska kärnvapnen måste även de omfattas av nya nedrustningsavtal och ett provstoppsavtal måste komma på plats. Utvecklingen av missilförsvar utgör också en viktig komponent i icke spridningsarbetet då det bland annat syftar till att minska drivkraften för länder att utveckla massförstörelsevapen och missilteknologi.
2. Moderaterna anser att i nuläget bör inget avtal skrivas på. För att öka vår säkerhet har Sverige under de senaste åren arbetat mycket hårt för att fördjupa samarbetet både med Nato och med USA. Detta har skett i brett politiskt samförstånd. Försvarsmakten var i våras väldigt tydlig med hur viktigt det är för svensk säkerhet att kunna tillhöra samarbeten som Nato. Enligt flera experter kan en anslutning till konventionen allvarligt skada Sveriges försvarspolitiska samarbete med Nato, USA, Frankrike och Storbritannien. Skriver Sverige under riskerar vi att stänga för ett medlemskap i Nato som vi moderater är för. Ett medlemskap i Nato innebär att vi blir en del av Natos kollektiva försvar. Nato är helt centralt för säkerheten i Europa, och inte minst i Sveriges närområde. Vi vill därför se en färdplan för ett svenskt Nato-medlemskap. De bilaterala samarbetena med enskilda Natoländer kan inte ersätta de bindande försvarsgarantierna som kommer med ett fullvärdigt medlemskap. Ett svenskt Nato-medlemskap skulle också innebära att vi får sitta med vid bordet när viktiga beslut om Europas säkerhet tas. Vi skulle även kunna ha en försvarsplanering med Nato vilket möjliggör ett snabbt gemensamt agerande i händelse av kris.
 3. Ja
 4. Sverige ska genom diplomati och dialog, med såväl de stater som vi har försvarssamarbeten med som andra stater, verka för kärnvapennedrustning. Länder som Tyskland, Norge och Nederländerna, vilka alla är Natoländer, har också visat att det går att kombinera ett Natomedlemskap med ett starkt engagemang för nedrustning. De länderna verkar för att stärka existerande och avtal och initiativ som till exempel icespridningsavtalet NPT, Fissile Material Cut-off Treaty (FMCT) vilket syftar till att fungera som en kontroll för att klyvbara materiel inte används för vapenändamål och provstoppsavtalet CTBT. Moderaterna och Alliansen i försvarsutskottet har även lyckats driva igenom att den nuvarande regeringen ska se över att ge Inspektionen för strategiska produkter (ISP) rätt att inrikta signalspaning. Detta för att ge ISP större möjligheter att utföra sitt arbete med att motverka spridning av massförstörelsevapen. För mig, för de allra flesta människor och för vår planets framtida existens så skulle drömscenariot vara att vi idag tar bort alla kärnvapen och lever i fred och frihet. Tyvärr finns där alltid någon som vill äga hela världen och vår fred ifrågasätts och vi måste finnas där som de goda och fortsätta kämpa. Stort tack till ICAN:s antikärnvapenkampanj som välförtjänt fick Nobels fredspris.

Socialdemokraterna: Carin Runeson

1. Ja
2. Sverige har under decennier varit drivande för att avskaffa kärnvapen. Sverige har också varit drivande för att få till stånd den nu aktuella konventionen. Det som var en besvikelse för Sverige var att konventionen inte innehåller några konkreta förslag om hur kärnvapnen ska avskaffas. Detta har betydelse då bl a Sverige är ett av de länder som aktivt har engagerats av FN i frågan om nedrustning av olika vapen. Vi hade helst sett en mer konkret handlingsinriktad konvention. Nu finns en utredning, och sådana tillsätts i alla sammanhang när en ny konvention ska ratificeras, som ser över konsekvenserna av den nu aktuella konventionen. Vi vill ha en konvention som leder till verklig nedrustning, inte ett papper som blir verkningslöst.
3. Socialdemokraterna vill avskaffa kärnvapen. Det måste ske på ett praktiskt handlingsinriktat sätt så att avskaffandet blir en realitet, inte bara tomma ord. Utredningen får visa vilka konsekvenser konventionen får för svensk del och vårt engagemang när det gäller nedrustning.
4. Diplomati och samtal, bistånd till demokratiutveckling och handelsavtal. Vi har redan sett hur Nordkorea och USA närmat sig varandra efter hot om repressalier. I denna dialog, som vi ännu inte vet hur den slutar, har Sverige spelat en viktig roll som medlare mellan en kommunistisk diktatur och en narcissistisk president, vars enda mål tycks vara att vinna hemmaopinonen. Kärnvapen handlar om mänsklighetens överlevnad. Att nedrusta handlar om att bygga relationer mellan länder och skapa en win-win-relation mellan de länder som idag har kärnvapen. För det krävs också en global opinionsbildning mot kärnvapen. Det räcker inte med att 80 procent av den svenska befolkningen är emot kärnvapen. Det krävs en global opinion. I så måtto kan den nu aktuella konventionen vara ett steg på vägen att bygga denna opinion.

Sverigedemokraterna: Mats Nordberg

1. Vi anser att det är viktigt att stödja arbetet för att inte sprida kärnvapen ytterligare. Vi anser också att det är bra att Ryssland och USA har börjat diskutera reduktionen av kärnvapen sinsemellan. Däremot anser vi det inte realistiskt att verka för att stormakterna helt ska nedrusta sina kärnvapen.
2. Nej, vi anser att detta är en fråga som stormakterna bör förhandla om sinsemellan. De var tänkta att verka som garant för freden efter andra världskriget, genom säkerhetsrådet. Detta har inte fungerat så bra, men de har åtminstone inte hamnat i direkt konfrontation med varandra, förutom i andra fasen av Koreakriget. Kärnvapnen har bidragit till att direkta krig mellan stormakterna kunnat undvikas. Vi tror inte att Sveriges ratificerande bidrar till ett bättre samarbetsklimat inom FN.
3. Ja
4. FN är det viktigaste forumet och skapades för just detta ändamål. Vi anser att FN ska vara den organisation som används för mellanstatliga konflikter. Ett problem som inte förutsågs när FN bildades, var att allt fler konflikter skulle komma att ta formen av inbördeskrig, där parterna ofta stöddes av olika stormakter. Listan på sådana konflikter är lång och inkluderar som bekant Korea, Vietnam, Kongo, Afghanistan och Syrien. Det förefaller som om det behövs nya regler för hur FN ska hantera inbördeskrig, och för hur stormakterna ska agera för att inbördeskrig inte ska eskalera. Jag tror att detta är den enskilt viktigaste frågan för utveckling av FN-s effektivitet och trovärdighet.

Vänsterpartiet: Daniel Riazat

1. Ja, Sverige ska vara en röst för fred och rättvisa – inte en röst för ökad militarisering.
2. Ja, Tillsammans med klimatkrisen utgör risken om kärnvapenkrig hot mot hela vår existens. Redan på 1950-talet uppmärksammades att kärnvapenrustningen inte bara skulle kunna utplåna hela mänskligheten, utan att det i varje system med så kraftfulla vapen finns en inbyggd risk i att krig startas av misstag. Insikten ledde till samtal och avtal för att kontrollera och rusta ned. Vänsterpartiet vill bryta den övnings -och rustningsspiral som ökar spänningen i vårt närområde. Vi måste återvända till den politik för fred, nedrustning och avspänning där diplomati, förhandlingar och överenskommelser ersätter vapenskramlet. Idag är kemiska och biologiska massförstörelsevapen förbjudna, men till den listan måste nu kärnvapnen läggas. Det ska Sverige arbeta hårt för. Vi ska i lag förbjuda att kärnvapen placeras på svensk mark. Vänsterpartiet arbetar för att göra Norden till en kärnvapenfri zon, samt för en kärnvapenfri värld. Vi vill därför att Sverige skriver under FN-konventionen mot kärnvapen.
3. Ja.
4. Vänsterpartiet vill att Sverige åter tar på sig rollen som en röst för fred och internationell rättvisa. Sveriges möjlighet att verka för fred och nedrustning hänger samman med att vår militära alliansfrihet måste vara reell och tillförlitlig. Vänsterpartiet är det enda parti i Sverige som agerar för att bryta beroendet av Nato. Vi ska säga upp värdlandsavtalet med Nato och återfå en trovärdig militär alliansfrihet. Vi vill att Sverige slutar exportera vapen. Vi ska satsa våra resurser på ett modernt värnpliktsbaserat försvar som ger vår militära alliansfrihet trovärdighet och ställer upp en rimlig tröskel mot angrepp. Det ökar Sveriges säkerhet. För att motverka krig och upprustning är det viktigt att stärka FN och dess fredsbevarande insatser.